

Fra Berlingske Tidende Rejsesektion.

Af Anders Nielsen

Alpeidyl og albuenum i Italiens gemte hjørne - guide til tre skisportsbyer i Friuli.

De sneglade unge skal selvfølgelig også være der. Det er bare ikke så sjovt for os andre at have de usikre små og halvstore poder med, når der er kaos ved skiliften, tumult på løjpen og nattehøj på hotellet. Skiferien kan på den forkerte måde blive en udmattende oplevelse. Derfor er det rart, og dog forunderligt, at rejsearrangører og guidebøger fuldstændig går uden om regionen med det besværlige navn, Friuli Venezia Giulia, i øverste højre hjørne af Italien.

Friuli, som de fleste korter det ned til, er på størrelse med Fyn og beboet af 1,2 mill. italienerere. Regionen, der grænser op til Østrig og Slovenien er markant og ligeligt delt op i et bjergrigt alpeland mod nord og et trekantet lavland, der mod syd afgrænses af Adriaterhavet.

»Uspoleret« er en udvandet frase, men udtrykket dækker Friuli, da den nordeuropæiske chartertrafik endnu ikke har spottet området. Det er et usofistikeret og meget sandfærdigt stykke Italien, hvor tempoet sættes af en lokalbefolkning, der tror på dagen i morgen. Det står hurtigt klart, at der - i forhold til størsteparten af europæiske skisportssteder - er mere plads, tid og lyst til at tage sig af børn, ligesom priserne generelt er familierettede og upåvirkede af masseturisme.

I Friuli falder man ikke på maven for finere cuisine - man spiser simpel og enestående landmad, som børn og andre sultne foretrækker den. En typisk middag består eksempelvis af polenta (majsgrød - deres kartoffelmos), røget svinekød eller vildt med lokal frugt, skovbær og oste. Vinene er blandt Italiens bedste, tit sat på bordet uden etiket, da den er hentet direkte hos vinbonden. Alt er naturligvis veltilberedt af 1. klasses lokale råvarer.

Vi har taget temperaturen på tre, hver for sig forskellige, skisportssteder i Friuli. Man kan flyve direkte til Venedig og derfra leje en bil, men på et sæt gode vinterdæk er det også overkommeligt at køre fra Danmark.

Tarvisio : DETTE LIGGER UNDER 1 TIMES KØRSEL FRA HUSET !

Tarvisio med 4.000 indbyggere i Friulis nordøstligste hjørne ligger kun få kilometer fra både den østrigske og slovenske grænse. Man har et glimrende statsnaboskab, da de tre landes borgere frit færdes over grænserne, ligesom skiløbere og vandrere ikke tilbageholdes af pigtråd i de grænseløse bjerge.

Tarvisio i vinterdragt henvender sig til alle store og små begyndere, øvede, rutinerede og eksperter indenfor samtlige alpine og nordiske skidiscipliner.

Sammen med nabobyen, Sella Nevea, er der i alt 24 pister at boltre sig på - 2 sorte, 10 røde og 12 blå - men dronningen blandt pisterne er Di Prampero fra toppen af Monte Lussari.

Monte Lussari er et miniaturesamfund på 20 huse og en lille kirke, som forsigtigt er limet på spidsen af et bjerg, og det er helt vemodigt at skulle løsrive sig fra dette panoramapostkort for at suse de treenhalv kilometer ned ad Di Prampero-løjpen til landsbyen Valbruna.

Samfundet på bjergtoppen eksisterer på grund af turisterne, der kan hvile og spise i kroen, som også udlejer værelser. Den lille kirke er berømt viden om, og fra juni til oktober valfarter pilgrimme hertil fra Italien, Østrig og Slovenien, hvorfor der på skrifteboksen i kirken informeres om, at præsten er tresproget.

Har man været så forudseende at leje snesko nede i byen, kan man frit bevæge sig rundt på bjergtoppen og eksempelvis gå de 5 kilometer ad pilgrimsstien ned i dalen.

Området omkring Tarvisio er glansbilledligt, som desuden er et populært sommerspot for vandrere og cyklister på mountainbikes.

Forni di Sopra : (1,5 times kørsel fra huset)

Forni di Sopra er en langstrakt by i en frodig dal med en fantastisk udsigt til Dolomiternes rødgyldne kalkmassiver. Byen har en pittoresk gammel bymidte med et lille torv og smalle brolagte gader, og de bare 1.000 indbyggere har hele fem kirker at vælge imellem.

I den vestlige ende af byen fører en stolelift op til Varmost, 1.760 meter over havet, men det er muligt at fortsætte med en anden lift til Monte Crucialas på 2.075 meter.

For alpine skientusiaster er her ikke de store udfordringer, da udvalget af pister begrænser sig til én sort, ni røde og én blå, hvor den længste på syv kilometer fører ned til byen.

Til gengæld er udsigten fra den sydvendte bjergside himmelsk, når eftermiddagssolen farver de savtakkede og forrevne Dolomiter gyldne.

Børn har deres eget store skiområde, som er indrettet på den modsatte side af byen, på skråningerne for foden af Monte Cimacuta. Her ligger også skiskolen, der tilmed har baby-lifte.

Området omkring Forni di Sopra er ideelt til langrend, og en 15 kilometer lang afmærket og præpareret løjpe fører gennem en del af den beskyttede og smukke naturpark.

Skal tiden gå med andet end at stå på ski, kan man tage på hundeslædetur, løbe på skøjter eller besøge byens sportscenter, der har opvarmet svømmehal, fitnessrum, tennisbaner og andet.

At byen velkommer børnefamilier kan aflæses på de fleste af byens 13 hoteller, hvor børn under seks år bor gratis og børn op til ti år bor for 30 procent af voksenprisen.

Piancavallo : (1,5 times kørsel fra huset)

Piancavallo i 1.300 meters højde ligger i den sydlige udkant af Friulis Alper, ved den markante nedkørsel til det flade lavland og tæt på Aviano-basen, som NATO-fly senest opererede fra under Balkankrigen.

Piancavallo er ikke en italiensk by i traditionel forstand, men en sportsby i international klasse, der bare har omkring 30 faste beboere men flere tusinde hotelværelser og lejligheder.

Den futuristiske by er opført i begyndelsen af halvfjerdserne og mangler intet i sportslig henseende, ligesom nattelivet er tilgodeset med en lang række restauranter og diskoteker. Der er desuden indkøbscenter, koncertsal og konferencefaciliteter, og alt er velordnet og tilrettelagt efter international målestok.

I Piancavallo gør man særligt meget ud af ydergrupperne, hvilket vil sige børnene og de voksne eksperter. Børn - med eller uden forældre - har deres eget skiområde med enkle lifte og to skiskoler, og eksperterne kan til gengæld følge i skisporene på World Cup-kvinderne ned ad pisten, La Nazionale, der er 2,7 kilometer lang.

Hele det alpine skisystem med sammenlagt 18 kilometer pister er ligesom byen velgennemtænkt og genialt skruet sammen, og er man til anderledes vintersjov, kan Piancavallo også tilbyde en stor, overdækket skøjtehal eller ture på hundeslæde eller snescooter.

I Piancavallo får man vintersport for alle pengene - men knapt så megen charme og idyl.

TARVISO

TARVISIO (Til hjemmesiden !)